МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова
Навчально-науковий гуманітарний інститут
Кафедра соціально-гуманітарних дисциплін та філософії

ЗАТВЕРДЖЕНО
Проректор з науково-педагогічної роботи
_____ Сергій СЛОБОДЯН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Program of the Discipline

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ ЛЮДСЬКИХ ЗАДОВОЛЕНЬ
ENCYCLOPEDIA OF HUMAN PLEASURES

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

тип дисципліни вибіркова

мова викладання українська

Миколаїв – 2025 р.

Робоча програма навчальної дисципліни *«ЕНЦИКЛОПЕДІЯ ЛЮДСЬКИХ ЗАДОВОЛЕНЬ»*

«19» березня 2025 року. 12 с.

Розробник: *Бобіна О. В., кандидат історичних наук, доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін та філософії.*

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни *«ЕНЦИКЛОПЕДІЯ ЛЮДСЬКИХ ЗАДОВОЛЕНЬ»* розглянуто на засіданні *кафедри соціально-гуманітарних дисциплін та філософії*

Протокол №2 від «23» березня 2025 р.

Завідувач кафедри Людмила МАТВІЄНКО

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни *«ЕНЦИКЛОПЕДІЯ ЛЮДСЬКИХ ЗАДОВОЛЕНЬ»* розглянуто Навчально-методичною комісією *Навчально-наукового гуманітарного інституту*

Протокол №2 від «14» жовтня 2025 р.

Голова Олег БОБІНА

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни *«ЕНЦИКЛОПЕДІЯ ЛЮДСЬКИХ ЗАДОВОЛЕНЬ»* погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу Андрій ЛАБАРТКАВА

Робоча програма навчальної дисципліни *«ЕНЦИКЛОПЕДІЯ ЛЮДСЬКИХ ЗАДОВОЛЕНЬ»* затверджено Навчально-методичною радою НУК

Протокол №2 від «29» жовтня 2025 р.

Голова НМР НУК Сергій СЛОБОДЯН

© НУК, 2025

ЗМІСТ

Вступ 4
1. Опис навчальної дисципліни 5
2. Мета вивчення навчальної дисципліни 5
3. Передумови для вивчення дисципліни 5
4. Очікувані результати навчання 5
5. Програма навчальної дисципліни 6
6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методів їх демонстрування 9
7. Форми поточного та підсумкового контролю 10
8. Критерії оцінювання результатів навчання 11
9. Рекомендовані джерела інформації. 11

ВСТУП

Анотація

Внутрішнім маркером комфортності людського життя виступає явище "Задоволення / Pleasures". Задоволення виступає внутрішнім показником гармонії між потребами людини і світом навколишнім і внутрішнім. Задоволення спрямовує людину до того що підтримує її життя, розвиток, добробут. Складність цього явища, що воно одне із самих суб'єктивних і багатовимірних. А в його основі лежить поєднання біологічної і культурної складової людини. Курс пропонує розглянути явище "Задоволення" з погляду різних наук, культур, концепцій.

Ключові слова: задоволення, людина, філософія біологія, культура.

Abstract

The internal marker of the comfort of human life is the phenomenon of "Satisfaction / Pleasures". Satisfaction is an internal indicator of harmony between human needs and the surrounding and internal world. Satisfaction directs a person to what supports his life, development, well-being. The complexity of this phenomenon is that it is one of the most subjective and multidimensional. And it is based on the combination of the biological and cultural components of a person. The course proposes to consider the phenomenon of "Satisfaction" from the point of view of different sciences, cultures, and concepts.

Key words: pleasure, human, philosophy, biology, culture.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 5</td><td rowspan="3">для всіх галузей</td><td colspan="2">Вибіркова</td></tr>
<tr><td>Модулів – 1</td><td colspan="2">Рік підготовки: 4-й</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 5</td><td colspan="2">Семестр – 7-й</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Електронний адрес РПНД на сайті Університету: https://nuos.edu.ua/studentu/vibirkovi-kursi/</td><td rowspan="6">для всіх спеціальностей</td><td colspan="2">Лекцій, год.</td></tr>
<tr><td>30</td><td>6</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні заняття, год.</td></tr>
<tr><td>30</td><td>6</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота, год.</td></tr>
<tr><td>90</td><td>138</td></tr>
<tr><td>Загальна кількість годин – 150</td><td colspan="3"></td></tr>
<tr><td rowspan="2">Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4; самостійної роботи – 6.</td><td rowspan="2">Освітній рівень: перший (бакалаврський)</td><td colspan="2">Вид контролю: залік</td></tr>
<tr><td colspan="2">Форма контролю: усна, письмова</td></tr>
</table>

2. МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення навчальної дисципліни *«ЕНЦИКЛОПЕДІЯ ЛЮДСЬКИХ ЗАДОВОЛЕНЬ»* – сформувати у студентів розуміння багатовимірності феномену. "Задоволення". Зосередитись на суб'єктивності феномену який залежить від індивідуальних цінностей, потреб, досвіду, характеру, культурного контексту і навіть поточного стану.

Основні завдання курсу:

- розкрити культурні і філософські концепції задоволення;
- простежити історичну, соціологічну, економічну еволюцію уявлень про задоволення та способів їх здобуття;
- розглянути вплив технологій та споживання на сучасні задоволення;
- вдосконалити навички критичного мислення та етичного осмислення феномену задоволення.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами для вивчення дисципліни немає, так як курс є вибірковим.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

В результаті опанування курсу студенти:

- мають знати сутність поняття "Задоволення";
- розуміти фізіологічні, психічні, культурно-історичні та інші контексти феномену "Задоволення";
- усвідомити суб'єктивність феномену.

Студенти повинні знати та вміти:

- розуміти інших індивідів через явище "Задоволення";
- переживати явище емпатії стосовно інших;
- рефлексувати і самоусвідомлювати свій стан задоволення в різних контекстах.

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Що таке задоволення
1. Визначення задоволення: погляд філософії, різниця між pleasure and satisfaction.
2. Дискусії філософів: від античності до постмодерну.
Література: [1], стор. 28-37.

Тема 2. Етика і естетика як задоволення
1. Моральні принципи і норми в системі задоволення.
2. Краса в системі задоволення.
Література: [1], стор. 17-11.

Тема 3. Різноманітність задоволень
1. Тіло і задоволення: їжа, секс і сексуальність, спорт і фізична активність, зовнішність (зачіска, прикраси, тату, та ін.)
2. Девіації і задоволення
3. Інтелектуальність задоволення
4. Духовні практики як задоволення.
Література: [1], стор. 37-52.

Тема 4. Задоволення в різні часи і культури (1).
1. Задоволення в Давньому світі (до Греції і Риму).
2. Давні Греція і Рим як "зразки" задоволення
3. Задоволення в Давній Індії і Китаї.
Література: [1], стор. 52-71.

Тема 5. Задоволення в різні часи і культури (2).
1. Задоволення в Середньовічній Європі ранньої епохи від релігійного екстазу до карнавалів і традиційних свят
2. Пізнє Середньовіччя і "нові" задоволення.
3. Задоволення в Середньовічній Індії і Китаї, і Арабському світі.
Література: [1], стор. 83-98.

Тема 6. Задоволення в різні часи і культури (3).
1. Задоволення епохи нового часу і "Модернізму" (XVII ст. – поч. XX ст.)
2. Задоволення епохи маскульту і епохи споживання (1918 (кінець І-ої Світової війни) – друга половина XX ст.).
3. Задоволення в різних культурах сучасного світу
Література: [1], стор. 133-149.

Тема 7. Задоволення і технології сучасного світу
1. Візуалізація як сутність задоволення: movi, show, sports, travels and soon.
2. Віртуальна реальність
3. Цифрові мережі
Література: [1], стор. 178-202.

Тема 8. Соціологія задоволень.
1. Суспільство і задоволення:
   - культура і задоволення
   - субкультура і задоволення
   - задоволення в демократичних, авторитарних та тотальних спільнотах.
2. Соціальна нерівність і задоволення.
3. Задоволення і натовп.

Література: [1], стор. 210-250.

Тема 9. Професійні задоволення
1. Естетика і творчість як задоволення у дизайнерів.
2. Технічне рішення як задоволення у інженерів.
3. "Насолода" владою як феномен соціального життя: від вчителя до політика.
4. Феномен задоволення у спорті та грі.

Література: [1], стор. 251-259.

Тема 10. Соціальні маніпуляції як шлях до задоволення.
1. Сутність соціальних маніпуляції і соціальної інженерії
2. Історія і практика соціальних маніпуляцій

Література: [1], стор. 251-259, 395-397.

Тема 11. Феномен задоволення і Україна.
1. З історії українських задоволень.
2. Ukrainian case: задоволення і щастя в умовах кризи, конфлікту і війни.

Література: [1], стор. 260-265, 394-395.

Тема 12. Штучність як принцип задоволення майбутнього
1. Роботи і задоволення
2. Штучний інтелект.
3. Штучна їжа

Література: [1], стор. 260-265, 394-395.

Тема 13. Задоволення у кризові часи.
1. Аскетизм, стоїцизм, альтруїзм – чи є вони протилежністю гедонізму
2. Страждання і біль як невід'ємна частина людського буття
3. Ангедонія як нездатність відчути задоволення

Література: [1], стор. 260-265, 394-395.

Тема 14. Моя карта задоволень.
1. Мої тілесні задоволення.
2. Мої духовні задоволення.
3. Мої професійні задоволення і хобі.

Література: [1], стор. 260-265, 394-395.

Тема 15. Дегустаційний семінар.
1. Моя улюблена їжа.
2. Моя улюблена музика.
3. Готуємо їжу і слухаємо музику.

Література: [1], стор. 260-265, 394-395.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с. р.		л	п	с. р.
Тема 1. Що таке задоволення	15	2	2	11	15	–	–	15
Тема 2. Етика і естетика як задоволення	15	2	2	11	15	–	–	15
Тема 3. Різноманітність задоволень	15	2	2	11	15	1	–	14
Тема 4. Задоволення в різні часи і культури (1).	15	2	2	11	15	1	2	12
Тема 5. Задоволення в різні часи і культури (2).	7	2	2	3	7	–	–	7
Тема 6. Задоволення в різні часи і культури (3).	7	2	2	3	7	–	–	7
Тема 7. Задоволення і технології сучасного світу	8	2	2	4	8	1	–	7
Тема 8. Соціологія задоволень	8	2	2	4	8	1	2	5
Тема 9. Професійні задоволення	6	2	2	2	6	1	2	3
Тема 10. Соціальні маніпуляції як шлях до задоволення	6	2	2	2	6	1	–	5
Тема 11. Феномен задоволення і Україна	6	2	2	2	6	–	–	6
Тема 12. Штучність як принцип задоволення майбутнього	6	2	2	2	6	–	–	6
Тема 13. Задоволення у кризові часи. Феномен України	6	2	2	2	6	–	–	6
Тема 14. Моя карта задоволень	15	2	2	11	15	–	–	15
Тема 15. Дегустаційний семінар	15	2	2	11	15	–	–	15
Разом за курсом	**150**	**30**	**30**	**90**	**150**	**6**	**6**	**138**

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	"Що таке справжнє задоволення" Давні філософи та сучасні погляди	2	–
2	Психоактивні речовини і людські задоволення	2	–
3	Символи задоволення у Давньому світі	2	–
4	Банкети, оргії, симпозіуми та свята Греції і Риму: реконструкція та критика	2	2
5	"Гріховність" насолод і задоволень, релігійний екстаз, і духовне задоволення: аналіз середньовічних концепцій	2	–
6	Задоволення в Індії, Китаї, та Арабському світі: від давнини до Середньовіччя	2	–
7	Індустріальне та масове суспільство: нові практики задоволень	2	–
8	Гендерні виміри задоволення	2	2
9	Задоволення і влада	2	2
10	Економіка задоволень	2	–
11	Задоволення і технології: соціальні мережі, кібердосвід, миттєва нагорода	2	–
12	Майбутнє задоволень	2	–

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
13	Задоволення у кризові часи. Феномен України	2	–
14	Моя карта задоволень	2	–
15	Дегустаційний семінар	2	–
	Разом	**30**	**6**

Самостійна робота

Самостійна робота студентів передбачає навчально-пізнавальну діяльність із самостійного пошуку інформаційних джерел для вивчення питань за темами дисципліни, що рекомендуються для самостійного ознайомлення з метою поглиблення та розширення знань, формування та розвитку ключових, професійних, спеціально-професійних компетентностей. Організація самостійної роботи студентів спрямована на навчання студентів щодо творчої і самостійної праці, планування особистої стратегії навчання, раціональної організації свого часу, аналізу та інтерпретації результатів науково-дослідної роботи. Основні види самостійної роботи, передбачені для опанування навчальної дисципліни.

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- підготовка до практичних занять – ***2-3 год./1 робота***;
- написання тез, есе, анотацій і рецензій, резюме та мотиваційного листа**,** укладання бібліографії, виконання індивідуального науково-дослідного проекту, аналіз практичних, проблемних ситуацій (обсяг однієї роботі 10-20 аркушів А4) – ***мінімум 15 годин на 1 роботу***;
- підготовка до контрольних заходів – (***15-30) год. на 1 захід***.

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до лекцій	30	44
2	Підготовка до практичних робіт	30	44
3	Підготовка до контрольної роботи	30	50
	Разом	**90**	**138**

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ, ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ТА МЕТОДІВ ЇХ ДЕМОНСТРУВАННЯ

Методи навчання – способи, якими забезпечується набуття здобувачами відповідних компетенцій через засвоєння програмного матеріалу та активізацію навчального процесу, а саме:

- **для всіх видів занять:** робота з літературою; пояснення; дискусія; диспут; демонстрування;
- **для лекційних занять:** лекція; бесіда; ілюстрування; відеометод;
- **для практичні заняття:** вправа; інструктаж;
- **методи контролю і самоконтролю:** фронтальне опитування; контрольні роботи; контрольні тестові роботи програмованого типу (перелік запитань і можливі варіанти відповідей), залік.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання виступають:

- контроль засвоєння теоретичних знань (опитування на практичних заняттях);
- оцінювання письмових завдань;
- перевірка та оцінювання самостійної роботи студентів;
- використання пакетів тестів;
- використання пакетів завдань для підсумкового контролю знань.

7. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету. Підсумкова оцінка навчального курсу включає в себе оцінки з поточного контролю.

У кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок. У проміжних оцінках студент може набрати від 60 балів до 100 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру (активність, участь в дискусіях; виконання завдань та інше). Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок і виконання модульної контрольної роботи.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт. Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній з позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їх оцінювання

Відповіді на практичних заняттях		Критерії оцінювання
Денна форма	Заочна форма	
5	13-15	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв'язки, містить аргументовані висновки.
4	10-12	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу
3	6-9	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована.
2	4-5	Відповідь має суттєві помилки, аргументи несформульовані, використовуються невірна термінологія.
1	1-3	Відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована.
0		Студент не дає відповіді.
Максимальна оцінка студента за даний компонент програми 75 балів (15 занять по 5 балів) для студентів денної форми навчання та 45 балів (3 занять по 15 балів) для студентів заочної форми навчання		

Поточний модульний контроль у формі тестування

Правильних відповідей, %		100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
Бали	Денна форма	25	23	20	17	15	12	10	7	5	2
	Заочна форма	55	50	45	40	35	30	25	20	15	10

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Відповіді на практичних заняттях	15×5 балів=75 балів	3×15 балів=45 балів
Модульна контрольна робота	25 балів	55 балів
Всього	100	100

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

		Денна форма		Заочна форма	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ1	Т1	Практичне заняття	5		
	Т2	Практичне заняття	5		
ЗМ2	Т3	Практичне заняття	5		
	Т4	Практичне заняття	5	Практичне заняття	15
ЗМ3	Т5	Практичне заняття	5		
	Т6	Практичне заняття	5		
	Т7	Практичне заняття	5		
	Т8	Практичне заняття	5	Практичне заняття	15
ЗМ4	Т9	Практичне заняття	5	Практичне заняття	15
	Т10	Практичне заняття	5		
	Т11	Практичне заняття	5		
	Т12	Практичне заняття	5		
	Т13	Практичне заняття	5		
ЗМ5	Т14	Практичне заняття	5		
	Т15	Практичне заняття	5		
Поточний модульний контроль			25		55
Сума			**100**		**100**

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.

Основна література

1. Айраксинен Тимо. Щастя. Відверте і чітке бачення щастя і того, чому у нас його немає: – Київ, Ніка-Центр, 2017, 208 с.

2. Лембке Анна. Дофамінове покоління. Де межа між болем і задоволенням: – Київ, Лабораторія, 2024, 208 с. Простими словами. Психологія та наука: URL: https://www.youtube.com/watch?v=tC01nEXveoE (дата звернення: 25.08.2023).

3. Мішель Онфре. Сила життя. Гедоністичний маніфест: Ніка-Центр, 2016, 192 с.

4. Задоволення. Європейський словник філософії. Лексикон неперекладностей (науковий керівник проєкту: Барала Кассен і Костянтин Сігов. – Київ, Дух і Літера, 2009, т. 1, 513-527 с.

Інформаційні ресурси в інтернет

1. Gray, G. R., Ventis, D. G., & Hayslip, B. (1992). Socio-cognitive skills as a determinant of life satisfaction in aged persons. The International Journal of Aging & Human Development, 35, 205 – 218. https://doi.org/10.2190/YWEL-LGYN-BE02-YLLF

2. Haybron, D. (2011). Happiness. The Stanford Encyclopedia of Philosophy. Retrieved from https://plato.stanford.edu/entries/happiness

3. Kane, S. (2017). 15 ways to increase your happiness. Psych Central. Retrieved from https://psychcentral.com/lib/15-ways-to-increase-your-happiness

4. Kashdan, T. B., Biswas-Diener, R., & King, L. A. (2008). Reconsidering happiness: the costs of distinguishing between hedonics and eudaimonia. Journal of Positive Psychology, 3, 219 – 233. https://doi.org/10.1080/17439760802303044

5. Kesebir, P., & Diener, E. (2008). In pursuit of happiness: empirical answers to philosophical questions. Perspectives on Psychological Science, 3, 117-125. https://doi.org/10.1111/j.1745-6916.2008.00069.x

6. King, L. A., & Napa, C. K. (1998). What makes a life good? Journal of Personality and Social Psychology, 75, 156 – 165. https://doi.org/10.1037/0022-3514.75.1.156

7. Lykken, D., & Tellegan, A. (1996). Happiness is a stochastic phenomenon. Psychological Science, 7, 186-189. https://doi.org/10.1111/j.1467-9280.1996.tb00355.x

8. Lyubomirsky, S. (2018). Is happiness a consequence or cause of career success? Psychology Today. Retrieved from https://www.psychologytoday.com/intl/blog/how-happiness/201808/is-happiness-consequence-or-cause-career-success

9. Mellor, D., Stokes, M., Firth, L., Hayashi, Y. & Cummins, R. (2008). Need for belonging, relationship satisfaction, loneliness and life satisfaction. Personality and Individual Differences, 45, 213 – 218. https://doi.org/10.1016/j.paid.2008.03.020

10. Oswald, A. J., Proto, E., & Sgroi, D. (2009). Happiness and productivity, IZA Discussion Papers, No. 4645, Institute for the Study of Labor (IZA), Bonn. Retrieved from http://hdl.handle.net/10419/35451

11. Waterman, A. S. (1993). Two conceptions of happiness: Contrasts of personal expressiveness (eudaimonia) and hedonic enjoyment. Journal of Personality and Social Psychology, 64, 678 – 691. https://doi.org/10.1037/0022-3514.64.4.678

Розробник програми _____ Олег БОБІНА